

Wyspy kontrkultury, enklawy myśli

Istnieją w województwie łódzkim malowniczo położone enklawy, które intensywnie promieniują na region. To przestrzenie, dosłowne i symboliczne, kreowane poprzez lokalne i ponadlokalne inicjatywy artystyczne i społeczne, nowe i już mające pozycję. Oto ich subiektywny przegląd.

Animagia - Żytno/Silnica

Pod piękną nazwą kryje się teatr, długo ukryty w oryginalnej przestrzeni - w piwnicy urzędu gminy w Żytnie. Tam miał siedzibę Gminny Ośrodek Kultury, którego wizytówką jest Teatr Animagia, prowadzony przez Michała i Krystynę Zaskórskich. W 2011 r. Animagia przeniosła się do miejscowości Silnica, bo GOK dostał nową siedzibę w budynku po szkole. Animagia to teatr silnie osadzony w klimacie lokalnym, ale horyzonty twórców są rozległe. Inspiracją do spektakli są obrazy Boscha, Bruegla Starszego, Jacka Malczewskiego, dramaty Ghelderodego, a twórca Animagii uczył się teatralnego rzemiosła u samego Leszka Mądzika na Scenie Plastycznej KUL. Znakiem rozpoznawczym są ręcznie wykonywane, groteskowe, barokowe niemal maski i kostiumy. Aktorzy wyglądają w nich jak żywe rzeźby wpisane w naturalny krajobraz, który jest istotnym elementem spektakli. Przedstawienia odbywają się w plenerze, nie tylko „stacjonarnie” - zdarza się, że widzowie przemierzają się wraz z aktorami, przemierzając dosłowną i symboliczną drogę, a spektakle mają niemal charakter obrzędu. Odnoszą się do słowiańskich korzeni: zaludniają je rodzime utopce, czarownice czy diabły. Bierze w nich udział lokalna młodzież, która uczy się tam teatralnego rzemiosła. Potem odchodzi, bo wyjeżdża na studia, dlatego obecnie Animagia prowadzi nabór nowych adeptów i jednocześnie pracuje nad wznowieniem spektaklu „Kaprysy” w reżyserii Michała Zaskórskiego.

Galeria Browarna - Łowicz

W Szkocji budynki dawnych kościołów adaptuje się na mieszkania, a nawet na puby. W Polsce jest to czynione zazwyczaj z szacunkiem dla ich pierwotnego charakteru. Takim przykładem jest umiejscowienie Galerii Browarnej w zabytkowym wnętrzu niegdysiejszego zboru ewangelicko-augsburskiego przy ul. Podrzecznej. Neoklasycystyczny obiekt z 1838 r. według projektu Henryka Marconiego kupił i odrestaurował w 1991 r. łowicki malarz Andrzej Biernacki. W założonej przez niego Galerii Browarnej odbywają się wystawy malarstwa, w tym retrospektywne, np. Zdzisława Pągowskiego (2000), Janusza Grabiańskiego (2004), w czerwcu 2019 r. otwarto wystawę prac Witolda Stelmachniewicza. Oprócz przybliżania sztuki wysokiej, celem galerii jest też promowanie lokalnych twórców. Chociażby robiącego obecnie karierę muzyka Piotra Sałajczyka. Odbywają się też wystawy fotograficzne, prezentacje „sztuki nieuczonej”, czyli prac uczestników projektów o charakterze społecznym czy dzieci z okolicznych szkół. Galeria prowadzi działalność wydawniczą, wydaje albumy malarstwa (np. Konrada Krzyżanowskiego), katalogi, poezję. Poza tym występowały tu pianiści, wioliści, chóry i zespoły (np. Karpaty Magiczne). 12 października planowane jest otwarcie wystawy prac Doroty Cieślińskiej-Brodowskiej „Obrazy zatrzymane”.

[ZAPRASZAMY na dyskusję poświęconą przestrzeniom dla kultury i kulturze w przestrzeni publicznej, 10 X, godz. 17. Przystanek Architektura, więcej informacji [TUTAJ](#)

Cały artykuł można przeczytać w październikowym „Kalejdoskopie” - do kupienia w Łódzkim Domu Kultury, punktach Ruchu S.A., Kolportera, Garmond-Press i salonach empik, a od numeru 09/19 także w Księgarni Ossolineum. A także w prenumeracie (w opcji darmowa dostawa do wybranego kiosku Ruchu):

<https://prenumerata.ruch.com.pl/prenumerata-kalejdoskop-magazyn-kulturalny-lodzi-i-woj>

[ewodztwa-lodzkiego?fbclid=IwAR0CJwQi1fl7y-1av7GdZlwB82ZmKdxZmMSeF9uNO1G6Rkt-b4HEX_KIB8o](https://www.facebook.com/teatrowodztwa-lodzkiego/?fbclid=IwAR0CJwQi1fl7y-1av7GdZlwB82ZmKdxZmMSeF9uNO1G6Rkt-b4HEX_KIB8o)

Możecie też słuchać naszych najlepszych tekstów w interpretacjach aktorów scen łódzkich, z Łodzią i regionem związanych na platformie "Kalejdoskop NaGłos":

<https://soundcloud.com/kalejdoskopnaglos>

Fot: Katarzyna Chmura (Open Różewicz Festiwal), Jolanta Rózycka (OnJaTy), materiały nadesłane